Този документ е средство за документиране и не обвързва институциите

►**B** **ДИРЕКТИВА 2003/6/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**

от 28 януари 2003 година

относно търговията с вътрешна информация и манипулирането на пазара (пазарна злоупотреба)

(ОВ L 96, 12.4.2003 г., стр. 16)

Изменена с

		Официален вестник		
		№	страница	дата
►**M1**	Директива 2008/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2008 година	L 81	42	20.3.2008

▼B

ДИРЕКТИВА 2003/6/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 28 януари 2003 година

относно търговията с вътрешна информация и манипулирането на пазара (пазарна злоупотреба)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 95 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията ([1]),

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([2]),

като взеха предвид становището на Европейската централна банка ([3]),

при спазване на процедурата, предвидена в член 251 ([4]),

като имат предвид, че:

(1) Един истински единен пазар за финансови услуги е от основно значение за икономическия растеж и за създаването на работни места в Общността.

(2) Един интегриран и ефективен финансов пазар изисква интегритет на пазара. Гладкото функциониране на пазарите на ценни книжа и доверието на обществеността в тези пазари са необходими предпоставки за икономически растеж и за благоденствие. Пазарните злоупотреби вредят на интегритета на финансовите пазари и разколебават доверието на обществеността в ценните книжа и в деривативните инструменти.

(3) Съобщението на Комисията от 11 май 1999 г., озаглавено „Прилагане на рамката за действие за финансовите услуги: план за действие“ включва серия от действия, необходими, за да се завърши единният пазар на финансови услуги. Европейският съвет от Лисабон през април 2000 г. поиска планът за действие да бъде приведен в изпълнение до 2005 г. Той подчертава необходимостта да се изработи директива, насочена срещу манипулирането на пазара.

(4) По време на сесията си на 17 юли 2000 г. Съветът създаде Комитет на мъдреците за регулирането на европейските пазари на ценни книжа. В своя заключителен доклад този комитет предложи въвеждането на нови законодателни техники, основани на подход на четири нива: рамкови принципи, изпълнителни мерки, сътрудничество и осъществяване. Ниво 1, Директивата, следва да се ограничи до прогласяването на основните „рамкови“ принципи; ниво 2 следва да включва техническите мерки за изпълнение, които следва да бъдат приети от Комисията, подпомагана от комитет.

(5) Резолюцията, приета от Европейския съвет в Стокхолм през март 2001 г,. прие окончателния доклад на Комитета на мъдреците и предложението за подход на четири нива с оглед на това да бъде направен процесът на изработване на

([1]) ОВ C 240 E, 28.8.2001 г., стр. 265.
([2]) ОВ C 80, 3.4.2002 г., стр. 61.
([3]) ОВ C 24, 26.1.2002 г., стр. 8.
([4]) Становище на Европейския парламент от 14 март 2002 г. (все още непубликувано в *Официален вестник*), Обща позиция на Съвета от 19 юли 2002 г. (ОВ C 228 E, 25.9.2002 г., стр. 19) и Решение на Европейския парламент от 24 октомври 2002 г. (все още непубликувано в *Официален вестник*).

▼B

законодателството на Общността в областта на ценните книжа по-ефективен и по-прозрачен.

(6) Резолюцията на Европейския парламент от 5 февруари 2002 г. относно прилагането на законодателството за финансовите услуги възприема доклада на Комитета на мъдреците въз основа на тържествената декларация, направена същия ден пред Парламента от Комисията, и на писмото, изпратено на 2 октомври 2001 г. от комисаря, отговарящ за вътрешния пазар, до председателя на Комисията по икономическите и паричните въпроси на Европейския парламент относно гаранциите, свързани с ролята на Европейския парламент в този процес.

(7) Следва да се приемат мерките, необходими за привеждането в действие на настоящата директива в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. относно установяването на процедурите за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията ([1]).

(8) Според Европейския съвет, състоял се в Стокхолм, мерките за изпълнение на ниво 2 би следвало да служат повече, за да се гарантира, че техническите разпоредби могат да бъдат осъвременявани във връзка с развитието на пазара и на надзора, и е добре да се определят крайните срокове за всички етапи на работата, свързани с ниво 2.

(9) Европейският парламент би следвало да разполага със срок от три месеца, считано от първоначалното предаване на проекта за изпълнителни мерки, за да му бъде дадена възможност да ги прегледа и да даде становището си. Независимо от това, в случаи, чиято неотложност е надлежно мотивирана, този срок може да бъде съкратен. Ако в този срок Европейският парламент приеме резолюция, Комисията следва да преразгледа проекта за мерките.

(10) Финансовите и технически нововъведения (нови продукти, нови технологии, развитие на трансгранични дейности, Интернет) увеличават подбудите за злоупотреби на пазара, средствата и поводите за извършване на такива злоупотреби.

(11) Съществуващата законова рамка на Общността, целяща да защити интегритета на пазара, е непълна. Законовите задължения са различни в различните държави, което често оставя у стопанските субекти усещане за несигурност от гледна точка на концепциите, на дефинициите и на тяхното приложение. В някои държави-членки няма законодателство, обхващащо въпросите на манипулирането на цените и на разпространението на измамна информация.

(12) Понятието „пазарна злоупотреба“ обхваща търговията с вътрешна информация и манипулирането на пазара. Целта на законодателство, насочено срещу търговията с вътрешна информация, е същата като тази на законодателство, насочено срещу манипулирането на пазара: да се гарантира интегритетът на финансовите пазари на Общността и да се укрепи доверието на инвеститорите в тези пазари. Ето защо е желателно да се приемат редица общи правила, насочени срещу търговията с вътрешна информация и манипулирането на пазара. Една единна директива ще осигури в цялата Общност същата рамка за разпределяне на отговорностите, прилагането на правилата и сътрудничеството.

(13) Като се имат предвид развитието на финансовите пазари и на законодателството на Общността след приемането на Директива 89/592/ЕИО на Съвета от 13 ноември 1989 г. относно координирането на правните уредби относно

([1]) ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

▼B

търговията с вътрешна информация ([1]), добре е тя да бъде вече заменена, за да се осигури единство със законодателството срещу манипулирането на пазара. Нова директива е необходима също и за да бъдат избегнати празнотите в законодателството на Общността, които биха могли да се използват за неправомерни поведения и които биха разклатили доверието на обществеността и поради това биха засегнали гладкото функциониране на пазарите.

(14) Настоящата директива отговаря на загрижеността, изразена от държавите-членки след терористичните атентати от 11 септември 2001 г. по отношение на борбата с финансирането на терористичните дейности.

(15) Търговията с вътрешна информация и манипулирането на пазара възпрепятстват пълната и подходяща прозрачност на пазара, която е необходимо предварително условие за транзакциите за всички икономически субекти, участващи на интегрираните финансови пазари.

(16) Вътрешна информация е всяка информация с прецизен характер, която не е била направена публично достояние и която се отнася пряко или косвено до един или повече емитенти на финансови инструменти или до един или повече финансови инструменти. Информация, която би могла да повлияе чувствително на развитието и формирането на цените на един регулиран пазар в това му качество, би могла да се разглежда като информация, която засяга косвено един или повече емитенти на финансови инструменти или един или повече деривативни финансови инструмента, които са свързани с тях.

(17) Що се отнася до търговията с вътрешна информация, следва да се държи сметка за случаите, в които източникът на вътрешната информация е не упражняваната професия или функции, а престъпните дейности, чиято подготовка или осъществяване би могло да има значително въздействие върху цените на един или повече финансови инструменти или върху формирането на цените на един регламентиран пазар като такъв.

(18) Използването на вътрешната информация може да се изразява в придобиването или в продажбата на финансови инструменти от лице, което знае или е следвало да знае, че притежаваните сведения са имали вътрешен характер. В тази връзка, компетентните органи би следвало да определят това, което един нормален и разумен човек би знаел или би следвало да знае с оглед на обстоятелствата. Освен това, самият факт, че маркет-мейкърите, институциите, овластени да действат като контрагенти, или лицата, овластени да изпълняват нареждания за трети лица, разполагащи с вътрешна информация, се ограничават в първите два случая да водят законните си дейности по покупка и продажба на финансови инструменти или, в последния случай, да изпълнят нареждане в съответствие с правилата, които се прилагат по отношение на тях, не следва да се смята, че представлява търговия с вътрешна информация.

(19) Държавите-членки следва да се борят срещу практиката, наречена „front running“, включително „front running“ (изпреварващи действия) в областта на стоковите деривативи, когато тази практика представлява злоупотреба с пазара по смисъла на дефинициите, включени в настоящата директива.

(20) Лицето, което извършва транзакции или издава нареждания за търгуване, които представляват манипулиране на пазара, може да установи, че неговите основания да направи това са

([1]) ОВ L 334, 18.11.1989 г., стр. 30.

▼B

били законни и че тези транзакции и тези нареждания са в съответствие с практиките, приети на съответния регулиран пазар. Все пак санкция би могла да бъде наложена, ако компетентният орган установи, че съществува друга, незаконна причина зад тези транзакции и тези нареждания за търгуване.

(21) Компетентният орган може да даде насоки във връзка с въпросите, до които се отнася тази директива, като например за определението на вътрешна информация за деривативи на стоки или за прилагането на определението за приетите пазарни практики по отношение на определението за манипулиране на пазара. Тези насоки би следвало да са съобразени с разпоредбите на директивата и с мерките за приложение, приети в съответствие с процедурата на комитология.

(22) Държавите-членки следва да могат да избират най-подходящия начин за изработване на правила за лицата, които извършват или разпространяват изследвания във връзка с финансовите инструменти или с емитентите на финансови инструменти, или за лицата, които създават или разпространяват други сведения, препоръчващи или подсказващи стратегия на инвестиране, включително подходящи механизми за саморегулиране, които следва да бъдат съобщени на Комисията.

(23) Публикуването на вътрешна информация от емитенти в техните страници в Интернет би следвало да става в съответствие с правилата относно предаването на данните с личен характер към трети страни, определени в Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. относно защита на физическите лица при обработването на лични данни и за движението на тези данни ([1]).

(24) Бързо и справедливо публично оповестяване на информацията засилва интегритета на пазара, докато избирателно разкриване от емитентите може да доведе до загуба на доверие на инвеститорите в интегритета на финансовите пазари. Професионалните икономически субекти би следвало да допринасят за интегритета на пазара с различни средства. Те биха могли да включват например създаването на „сиви списъци“, прилагането на „прозрачна търговия“ за чувствителните категории персонал, използването на вътрешни кодекси за поведение и създаването на „китайски стени“. Такива превантивни мерки могат да допринесат за борбата срещу злоупотребите на пазара, само ако бъдат прилагани решително и бъдат предмет на строг контрол. Контролът за правилното прилагане на тези мерки би предполагал например определянето на отговарящи за спазването на разпоредбите в рамките на заинтересуваните органи, както и периодични проверки, извършвани от независими контрольори.

(25) Модерните средства за комуникации дават възможност на професионалистите от финансовите пазари и на частните инвеститори да се ползват от по-голямо равенство при достъпа до финансовите информации, но увеличават също и риска от разпространение на фалшиви или измамни сведения.

(26) Една по-голяма прозрачност на транзакциите, извършвани от лица, натоварени с ръководни дейности при емитентите и, когато има такива, от лица, които са тясно свързани с тях, представлява превантивна мярка срещу злоупотребите на пазара. Публикуването на тези транзакции, поне индиви-

([1]) ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.

▼B

дуално, може също да бъде източник на много ценна информация за инвеститорите.

(27) Добре е участниците на пазара да допринасят за предотвратяването на злоупотребите на пазара и да приемат структурни разпоредби, целящи да бъдат предотвратени и разкрити практиките на манипулиране на пазара. Между тези разпоредби могат да бъдат включени предписания относно прозрачността на сключените транзакции, пълната публичност на споразуменията в областта на ценовото регулиране, безпристрастна система на групиране на поръчките, въвеждането на ефикасна система за откриване на нетипичните нареждания, достатъчно стабилен механизъм за определяне на референтните цени на финансовите инструменти и яснотата на правилата относно спирането на транзакциите.

(28) Тълкуването и привеждането в действие на настоящата директива от държавите-членки следва да стават в съответствие с изискванията на ефективна правна уредба, за да бъдат защитени интересите на притежателите на прехвърляеми ценни книжа с право на глас в едно дружество (или които могат да имат такива права вследствие на упражняване на права или на конверсия), когато дружеството е предмет на публично предложение за изкупуване или на предложение за смяна на контрола. В частност, настоящата директива по никакъв начин не е пречка държава-членка да въведе или да запази мерките, които преценява като подходящи за тази цел.

(29) Достъпът до вътрешна информация относно друго дружество и използването на тази информация в рамките на публично предложение за изкупуване, целящо придобиването на контрола на това дружество, или на предложение за сливане с това дружество, не би следвало да се считат сами по себе си за търговия с вътрешна информация.

(30) Като се има предвид, че придобиването или продажбата на финансови инструменти предполага задължително предварително решение за придобиване или за продажба от страна на лицето, което пристъпва към едната или другата операция, фактът на осъществяването на това придобиване или на тази продажба не би следвало да се счита, че представлява само по себе си използване на вътрешна информация.

(31) Не би следвало да се разглеждат като вътрешна информация проучванията и изготвените оценки на основата на публично известни данни и поради това всяка операция, извършена на основата на такива проучвания или оценки, не следва да се смята, че представлява само по себе си търговия с вътрешна информация по смисъла на настоящата директива.

(32) Държавите-членки и Европейската система на централните банки, националните централни банки или всяка друга официално определена структура, или всяко лице, действащо за тяхна сметка, не следва да бъдат възпрепятствани от ограничения при осъществяването на монетарната политика, на валутния контрол или на управлението на публичния дълг.

(33) При някои обстоятелства стабилизацията на финансовите инструменти или транзакциите със собствени акции в рамките на програма за обратно изкупуване могат да бъдат оправдани от икономически съображения и те не следва следователно да бъдат приравнявани като такива, на злоупотреби на пазара. Добре е да се изработят общи норми, даващи конкретни насоки в тази област.

▼B

(34) Развитието на финансовите пазари, бързите промени и серията нови продукти и нововъведения предполагат настоящата директива да се прилага широко по отношение на съответните финансови инструменти и техники, за да гарантира интегритета на финансовите пазари на Общността.

(35) За да бъдат осигурени условия на равенство на финансовите пазари на Общността, трябва да се предвиди географски разширено прилагане на разпоредбите от настоящата директива. Колкото до деривативните инструменти, които не се търгуват, но които спадат към приложното поле на настоящата директива, всяка държава-членка следва да бъде компетентна да санкционира действията, извършени на нейна територия или в чужбина, които се отнасят до базисните финансови инструменти, които са допуснати до търговия на регулиран пазар, разположен или действащ на нейна територия, или за които е било направено искане за допускане до търговия на този регулиран пазар. Всяка държава-членка трябва да бъде компетентна да санкционира действия, извършени на нейна територия, които се отнасят до базисни финансови инструменти, допуснати за търговия на регулиран пазар в държава-членка, или за които е било представено искане за допускане за търгуване на този пазар.

(36) Многобройните компетентни органи в рамките на държавите-членки, натоварени с различни отговорности, може да бъдат причина за объркване на икономическите субекти. Всяка държава-членка следва да посочи само един компетентен орган, който да поеме поне крайната отговорност за контрола за спазване на разпоредбите, приети въз основа на настоящата директива, както и международното сътрудничество. Този орган следва да е административен, за да си осигури независимост по отношение на икономическите агенти и да избягва конфликт на интереси. Държавите-членки следва да осигурят подходящо финансиране на компетентния орган в съответствие с вътрешното право. Той би следвало да има подходящи механизми за консултации във връзка с бъдещи изменения, които да бъдат направени във вътрешното право, например консултативен комитет, състоящ се от представители на емитентите, на предоставящите финансови услуги и на потребителите, за да бъде напълно информиран за техните позиции и тревоги.

(37) Ефективността на надзора ще бъде осигурена чрез общ минимален набор от правомощия и силни средства за действие, с които ще бъде снабден компетентният орган на всяка държава-членка. Предприятията на пазара и всички икономически агенти следва също да допринасят на тяхното равнище за интегритета на пазара. В този смисъл определянето на един-единствен компетентен орган за злоупотребите на пазара не изключва връзки на сътрудничество или делегиране под ръководството на компетентния орган, между този орган и предприятията на пазара с оглед осигуряването на ефективен контрол и спазване на разпоредбите, приети въз основа на настоящата директива.

(38) За да бъде осигурено рамката на Общността за злоупотребите на пазара да е ефективна, всяко нарушение на забраните или задълженията, приети въз основа на настоящата директива, ще трябва бързо да бъде открито и санкционирано. За тази цел санкциите следва да бъдат достатъчно възпиращи, пропорционални на сериозността на нарушението и на реализираните печалби и следва да се прилагат последователно.

(39) Държавите-членки би следвало да имат предвид, при определянето на административните мерки и санкции, необходимостта да се осигури известна хомогенност на правната уредба в различните държави-членки.

▼B

(40) Развитието на трансграничните дейности прави необходимо засилването на сътрудничеството между националните компетентни органи и определянето на широка съвкупност от правила, уреждащи обмен на сведения между тях. Организацията на надзора и на разследващите правомощия във всяка държава-членка не следва да са пречка за сътрудничеството между компетентните национални органи.

(41) Като се има предвид, че целта на предвижданото действие, а именно превенцията на злоупотребите на пазара под формата на търговия с вътрешна информация и на манипулиране на пазара, не може да бъде осъществена достатъчно добре от държавите-членки, а може следователно, поради размерите и последиците от действието, да бъде по-добре осъществена на общностно равнище, Общността може да вземе мерки в съответствие с принципа за субсидиарността, предвиден в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалността, така както е предвиден в цитирания член, настоящата директива не излиза извън рамките на това, което е необходимо, за да бъде достигната тази цел.

(42) Технически насоки и мерки за изпълнение на правилата, предвидени в настоящата директива, могат да се окажат необходими от време на време, за да се държи сметка за развитието на финансовите пазари. Комисията би следвало да бъде овластена да вземе необходимите изпълнителни мерки, при условие че те не променят основните елементи на настоящата директива и че Комисията действа в съответствие с принципите, изложени в нея, след консултиране с Европейския комитет по ценните книжа, създаден с Решение 2001/528/ЕО на Комисията ([1]).

(43) При упражняване на изпълнителните правомощия, които ѝ дава настоящата директива, Комисията спазва следните принципи:

— необходимост от осигуряване на доверие по отношение на финансовите пазари сред инвеститорите, като се популяризират строги норми в областта на прозрачността на тези пазари,

— необходимост да се предостави на инвеститорите широка гама от конкуриращи се инвестиции, както и равнище на оповестяване на информация и защита, съобразено според тяхното индивидуално положение,

— необходимост да се направи така че независимите регулаторни органи да прилагат правилата съгласувано, по-специално по отношение на борбата с икономическата престъпност,

— необходимост от високо равнище на прозрачност и от задълбочено допитване до всички участници на пазара, както и до Европейския парламент и до Съвета,

— необходимост да се насърчават нововъведенията на финансовите пазари, за да им се осигури динамичност и ефективност,

— необходимост да се опазва интегритетът на пазара благодарение на внимателен и съобразен контрол на финансовите новости,

— значимост на намаляването на цената на капиталите и подобряване на достъпа до тях,

— равновесие на разходите и ползите за участниците на пазара, и то в дългосрочен план (включително и за

([1]) ОВ L 191, 13.7.2001 г., стр. 45.

▼B

малките и средните предприятия и дребните инвеститори) в контекста на изпълнителните мерки,

— необходимост да се насърчава международната конкурентоспособност на финансовите пазари на Европейския съюз, без да се засяга необходимостта от разширяване на международното сътрудничество,

— необходимост да се осигури равенство на условията за дейност между всички участници на пазара, чрез създаването на правила на Общността винаги, когато това е подходящо,

— необходимост да се отчитат различията на националните пазари винаги, когато те не засягат неоснователно единството на единния пазар,

— необходимост да се осигури съгласуване с други разпоредби на законодателството на Общността в тази област, доколкото едностранна информация и липсата на прозрачност са в състояние да засегнат функционирането на пазарите и най-вече да причинят вреди на потребителите и на дребните инвеститори.

(44) Настоящата директива зачита основните права и спазва принципите, признати особено от Хартата за основните права на Европейския съюз, по-конкретно от член 11 от нея, и от член 10 на Европейската конвенция за правата на човека. В това отношение настоящата директива по никакъв начин не е пречка държавите-членки да прилагат техните конституционни разпоредби в областта на свободата на пресата и свободата на изразяване в медиите,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

За нуждите на настоящата директива:

1) „Вътрешна информация“ означава точна информация, която не е била направена публично достояние, която се отнася пряко или косвено до един или повече емитенти на финансови инструменти или до един или повече финансови инструменти и която, ако бъде направена публично достояние, би могла да повлияе чувствително на курса на съответните финансови инструменти или на курса на деривативните финансови инструменти, които са свързани с тях.

За деривативните инструменти на стоки „вътрешна информация“ означава точна информация, която не е била направена публично достояние, която се отнася пряко или косвено до един или повече от тези деривативи и която ползвателите на пазарите, на които тези деривативни инструменти се търгуват, биха очаквали да получат в съответствие с пазарните практики приети на тези пазари.

За лицата, натоварени с изпълнението на нареждания относно финансови инструменти, под „вътрешна информация“ се разбира също всяка информация, предадена от клиент и имаща връзка с нареждания на клиента, които предстои да бъдат изпълнени в определен момент, която е точна, която се отнася пряко или косвено до един или повече емитенти на финансови инструменти или до един или повече финансови инструменти и която, ако бъде направена публично достояние, би могла да повлияе чувствително на курса на съответните финансови инструменти или на курса на деривативни финансови инструменти, които са свързани с тях.

▼B

2) Под „манипулиране на пазара“ се разбират следните поведения:

а) извършването на транзакции или издаването на нареждания:

— които дават или могат да дадат фалшиви или измамни указания по отношение на предлагането, търсенето или цената на финансови инструменти, или

— които определят, чрез действията на едно или повече лица, действащи заедно, цената на един или повече финансови инструменти на ненормално или изкуствено равнище,

освен ако лицето, което е осъществило транзакциите или е издало нарежданията, установи, че причините, които са го накарали да го направи, са законни и че тези транзакции или тези нареждания са съобразени с приетите пазарни практики на съответния регулиран пазар;

б) извършването на транзакции или издаването на нареждания, които прибягват до фиктивни способи или до всякаква друга форма на заблуда или на измама;

в) разпространяването на информация, независимо дали чрез медиите, включително Интернет или по какъвто и да е друг начин, които дават или могат да дадат фалшиви или измамни указания за финансови инструменти, включително и пускането на слухове и разпространяването на фалшиви или измамни сведения, когато лицето, извършило това разпространение, е знаело или е следвало да знае, че информациите са били фалшиви или измамни. Когато става въпрос за журналисти, действащи в изпълнение на техните професионални задължения, това разпространение на сведения трябва да бъде оценено, без да се засяга приложението на член 11, като се държи сметка за разпоредбите, приложими за тяхната професия, освен ако тези лица не извличат пряко или косвено облага или печалба от разпространението на тези сведения.

По-конкретно, изложените по-долу примери произтичат от основното определение, дадено в букви а), б) и в) по-горе:

— поведението на едно или повече лица, действащи организирано, които си осигуряват господстващо положение по отношение на предлагането или на търсенето на финансов инструмент, което има за последица пряко или косвено определяне на покупните или на продажните цени или създаването на други неравностойни условия за търговия,

— купуването или продаването на финансови инструменти в момента на затварянето на пазара, което има за последица въвеждането в заблуждение на инвеститорите, които действат на основата на цените при затваряне на пазара,

— извличането на полза от случаен или редовен достъп до традиционните или електронните медии чрез даване на мнение за финансов инструмент (или непряко за неговия емитент), след придобиването на позиции по отношение на този финансов инструмент и извличане на полза впоследствие от въздействието на това мнение върху цената на този инструмент, без едновременно този конфликт на интереси да е бил направен по подходящ и ефикасен начин публично достояние.

Определенията за манипулиране на пазара са приспособени така че да могат да обхванат новите поведения, които представляват всъщност манипулиране на пазара.

3) „Финансов инструмент“ означава:

▼B

— прехвърлими ценни книжа, така както са определени в Директива 93/22/ЕИО от 10 май 1993 г. относно инвестиционните услуги в областта на ценните книжа ([1]),

— дялове в предприятия за колективно инвестиране,

— инструменти на паричния пазар,

— финансови фючърсни договори, включително и равностойни инструменти за плащане в брой,

— форуърдни споразумения върху лихвени проценти,

— суапови договори върху лихви, върху валута и акции,

— опциите купува или продава за всеки инструмент, попадащ в тези категории, включително равностойните инструменти за плащане в брой. По-специално в тази категория се включват опциите върху валута и лихвени проценти,

— стокови деривативи,

— всеки друг инструмент, допуснат или предмет на искане за допускане до търговия на регулиран пазар в държава-членка.

4) „Регулиран пазар“ означава пазар по смисъла на член 1, параграф 13 на Директива 93/22/ЕИО.

▼M1

5) „Приети пазарни практики“ означава практики, за които по разумна преценка могат да бъдат очаквани на един или повече финансови пазари и са приети от компетентния орган в съответствие с насоките, приети от Комисията в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 17, параграф 2а.

▼B

6) „Лице“ означава всяко физическо или юридическо лице.

7) „Компетентен орган“ означава административният орган, определен в съответствие с член 11.

За да бъде взето предвид развитието на финансовите пазари и да се осигури еднаквото прилагане на настоящата директива в Общността, Комисията приема, ►M1 ——————— ◄ изпълнителните мерки, свързани с точки 1, 2 и 3 на настоящия член. ►M1 Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящата директива чрез допълването ѝ, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 17, параграф 2а. ◄

Член 2

1. Държавите-членки забраняват на всяко от лицата, посочени във втора алинея, които разполагат с вътрешна информация, да използват тази информация, когато придобиват или продават или когато се опитват да придобият или да продадат за тяхна собствена сметка или за чужда сметка, или пряко или косвено, финансовите инструменти, за които се отнася тази информация.

Първа алинея се прилага по отношение на всяко лице, което разполага с такава информация:

а) поради качеството си на член на ръководните, управителните или надзорните органи на емитента; или

б) поради своето участие в капитала на емитента; или

([1]) ОВ L 141, 11.6.1993 г., стр. 27. Директива, последно изменена от Директива 2000/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 290, 17.11.2000 г., стр. 27).

▼B

в) поради достъпа до информация, който има поради работата си, професията си или функциите си; или

г) поради своята престъпна дейност.

2. Когато едно лице от посочените в параграф 1 е юридическо лице, забраната, предвидена в този параграф, се прилага също по отношение на физическите лица, които участват при взимане на решението да се извърши операцията за сметка на съответното юридическо лице.

3. Настоящият член не се прилага по отношение на транзакциите, извършени, за да се гарантира изпълнението на задължение за придобиване или продажба на финансови инструменти, което е станало изискуемо, когато това задължение е резултат от споразумение, сключено преди съответното лице да разполага с вътрешната информация.

Член 3

Държавите-членки забраняват на всички лица, за които се отнася забраната по член 2:

а) да съобщават вътрешна информация на друго лице, освен ако това не е в рамките на нормалните условия на изпълнение на работата им, на професията ѝ/му или на техните функции;

б) да склоняват или препоръчват на друго лице да придобие или да продаде, или да придобие или да продаде чрез друго лице, въз основа на вътрешна информация финансовите инструменти, за които се отнася тази информация.

Член 4

Държавите-членки следят членове 2 и 3 да се прилагат също и по отношение на всяко лице, освен лицата, посочени в цитираните членове, което разполага с вътрешна информация и което би следвало да знае, че става въпрос за вътрешна информация.

Член 5

Държавите-членки забраняват на всички да манипулират пазара.

Член 6

1. Държавите-членки следят емитентите на финансови инструменти да правят обществено достояние, веднага щом това стане възможно, вътрешната информация, която се отнася пряко до тези емитенти.

Без да се засягат предприетите мерки за спазване на разпоредбите на първото изречение, държавите-членки следят емитентите да включват в своя сайт в Интернет през подходящ период всяка вътрешна информация, която те са задължени да направят публично достояние.

2. Един емитент може, на своя собствена отговорност, да отложи публикуването на вътрешна информация по смисъла на параграф 1, за да не увреди своите законни интереси, при положение че няма опасност този пропуск да въведе в заблуждение обществеността и че емитентът е в състояние да гарантира конфиденциалността на тази информация. Държавите-членки могат да изискват от емитентите да уведомяват незабавно компетентния орган за решението да отложат публикуването на вътрешна информация.

3. Когато емитент или лице, действащо от негово име или за негова сметка, съобщи вътрешна информация на трето лице при нормалното изпълнение на работата си, упражняване на професията

▼B

или функциите си по смисъла на член 3, буква а), държавите-членки изискват то да направи тази информация изцяло и действително публично достъпна, или едновременно в случай на умишлено съобщаване, или бързо в случай на неумишлено съобщаване.

Разпоредбите на първото изречение не се прилагат, когато лицето, което получава информацията, е обвързано със задължение за конфиденциалност, независимо дали това задължение има законов, подзаконов, устройствен или договорен характер.

Държавите-членки изискват от емитентите или от лицата, които действат от тяхно име или за тяхна сметка, да изготвят списък на лицата, работещи за тях, независимо дали това е въз основа на трудов договор или не, и които имат достъп до вътрешна информация. Емитентите и лицата, които действат от тяхно име или за тяхна сметка, осъвременяват редовно този списък и го съобщават на компетентния орган, когато той го поиска.

4. Лицата на ръководни постове в емитент на финансови инструменти и, когато има такива, лицата, имащи тясна връзка с тях, съобщават поне на компетентния орган за съществуването на транзакции, извършени за тяхна собствена сметка и отнасящи се до акции на този емитент или до деривативи, или до други финансови инструменти, свързани с тях. Държавите-членки следят обществеността да има лесен достъп до сведенията, поне индивидуални, относно тези транзакции, веднага щом това бъде възможно.

5. Държавите-членки следва да се уверят, че съществува подходяща правна уредба, която да гарантира, че лицата, които осъществяват или разпространяват проучвания относно финансовите инструменти или относно емитенти на финансови инструменти, или лицата, които създават или разпространяват други сведения, препоръчващи или предлагащи инвестиционна стратегия, предназначени за канали за публично разпространение, следят с разумно внимание информацията да бъде представена безпристрастно и посочват техните интереси или съществуването на конфликт на интереси във връзка с финансовите инструменти, до които се отнася тази информация. Те запознават Комисията с тази правна уредба.

6. Държавите-членки следят операторите на пазара да приемат структурни разпоредби, насочени към предотвратяване или разкриване на практиките на манипулиране на пазара.

7. За да осигури спазването на параграфи от 1 до 5, компетентният орган може да вземе всички необходими мерки с оглед осигуряване на добра информация за обществеността.

8. Публичните институции, разпространяващи статистически данни, които биха могли да повлияят чувствително на финансовите пазари, разпространяват тези сведения по безпристрастен и прозрачен начин.

9. Държавите-членки задължават всяко лице, което осъществява по занятие транзакции с финансови инструменти, да предупреждава незабавно компетентния орган, ако това лице има основания да подозира, че дадена операция би могла да представлява търговия с вътрешна информация или манипулиране на пазара.

10. За да отчита техническото развитие на финансовите пазари и да гарантира еднообразно прилагане на настоящата директива, Комисията приема, ►M1 ——————— ◄ изпълнителни мерки относно:

— техническите начини, чрез които вътрешната информация трябва да бъде направена публично достояние, в съответствие с параграфи 1 и 3,

▼B

— техническите начини, чрез които публикуването на вътрешна информация може да бъде отложено съобразно параграф 2,

— техническите начини, даващи възможност да се улесни общият подход за прилагането на параграф 2, второ изречение,

— условията, при които емитентите или структурите, действащи от тяхно име, изготвят списък на лицата, работещи за тях и имащи достъп до вътрешна информация в съответствие с параграф 3, както и относно условията, при които тези списъци се осъвременяват,

— категориите лица, до които се отнася задължението за съобщаване, посочено в параграф 4 и относно характеристиките на операция, включително нейния обем, при който възниква задължението за съобщаване, както и техническите начини за деклариране на компетентния орган,

— техническите начини, даващи възможност да се гарантира за лицата от различните категории, посочени в параграф 5, безпристрастното представяне на изследователските им работи и другите сведения, препоръчващи инвестиционна стратегия и уведомяването за конкретните интереси или конфликт на интереси, посочени в параграф 5; тези начини трябва да са съобразени с правилата, включително на саморегулирането, от които се ръководи професията на журналиста,

— техническите начини, посредством които лицата, посочени в параграф 9, трябва да уведомяват компетентния орган.

▼M1

Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи от настоящата директива чрез допълването ѝ, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 17, параграф 2а.

▼B

Член 7

Настоящата директива не се прилага по отношение на транзакциите, извършени по причини, които са от сферата на паричната политика, на паричния контрол или на управлението на публичния дълг от държава-членка, от Европейската система на централните банки, от национална централна банка, от всяка друга структура, посочена официално, или от всяко друго лице, действащо за тяхна сметка. Държавите-членки могат да разширят това изключение по отношение на техните федерални държави или на подобните местни органи по отношение на управлението на техния публичен дълг.

Член 8

Забраните, предвидени в настоящата директива, не се прилагат по отношение на транзакциите със собствени акции, осъществявани в рамките на програми за „обратно изкупуване“, нито по отношение на мерките за стабилизиране на финансов инструмент, при условие че тези транзакции се осъществяват в съответствие с изпълнителните мерки ►M1 ———— ◄. ►M1 Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи от настоящата директива чрез допълването ѝ, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 17, параграф 2а. ◄

Член 9

Настоящата директива се прилага по отношение на всички финансови инструменти, допуснати да се търгуват на регулиран

▼B

пазар на поне една държава-членка, или за които има направено искане за допускане да се търгуват на такъв пазар, независимо дали самата операция е била реално извършена или не на този пазар.

Членове 2, 3 и 4 се прилагат също и по отношение на всички финансови инструменти, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар на държава-членка, но чиято стойност зависи от финансов инструмент от посочените в параграф 1.

Член 6, параграфи от 1 до 3, не се прилагат по отношение на емитентите, които не са поискали или приели допускането на техните финансови инструменти за търгуване на регулиран пазар в държава-членка.

Член 10

Всяка държава-членка прилага забраните и задълженията, предвидени от настоящата директива:

а) по отношение на действията, осъществени на нейна територия или в чужбина, отнасящи се до финансови инструменти, допуснати за търгуване на регулиран пазар, намиращ се или действащ на нейна територия или за които е направено искане за допускане до търгуване на този пазар;

б) по отношение на действията, осъществени на нейна територия относно финансови инструменти, допуснати до търгуване на регулиран пазар в държава-членка или за които има направено искане за допускане до търгуване на такъв пазар.

Член 11

Без да се засягат правомощията на съдебните органи, всяка държава-членка определя компетентен административен орган, за да гарантира прилагането на разпоредбите, приети в съответствие с настоящата директива.

Държавите-членки създават ефикасни разпоредби и процедури за допитване до участниците на пазара относно евентуалните промени на вътрешното право. Тези разпоредби могат да включват създаването на консултативни комитети при всеки компетентен орган, чийто състав би следвало да отразява, доколкото е възможно, разнообразието на участниците на пазара, независимо дали са емитенти, доставчици на финансови услуги или потребители.

Член 12

1. Компетентният орган има всички надзорни и разследващи правомощия, необходими за изпълнението на неговите задължения. Той упражнява тези правомощия:

а) пряко; или

б) в сътрудничество с други органи или с предприятия на пазара; или

в) от негово име чрез делегиране на правомощия на други органи или предприятия на пазара; или

г) като сезира компетентните съдебни органи.

2. Без да се засягат разпоредбите на член 6, параграф 7, правомощията, посочени в параграф 1 на настоящия член, се упражняват в съответствие с вътрешното право и включват поне правото:

а) на достъп до всеки документ, под каквато и форма да е той, и получаването на копие от него;

▼B

б) да се искат сведения от всички лица, включително и тези, които участват последователно при предаването на нареждания или при изпълнението на съответните транзакции, както и от техните упълномощители и, ако е необходимо, да се призове едно лице и да бъде изслушано;

в) да се извършват проверки на място;

г) да се изискват съществуващи записи на телефонните разговори и на разменените сведения;

д) да се разпореди да се преустанови всяка практика, противоречаща на разпоредбите, приети в изпълнение на настоящата директива;

е) да се спре търговията на съответните финансови инструменти;

ж) да се изисква замразяване и/или запор на активите;

з) да се изисква временна забрана на професионална дейност.

3. Настоящият член се прилага, без да се засяга приложението на законовите разпоредби на вътрешното право за професионалната тайна.

Член 13

Задължението за професионална тайна се прилага по отношение на всички лица, които работят или са работили за компетентния орган или за органите или за предприятията на пазара, на които компетентният орган е делегирал своите правомощия, включително и по отношение на одиторите и на експертите, упълномощени от този орган. Сведенията, представляващи професионална тайна, не могат да бъдат съобщавани на което и да е друго лице или орган, освен въз основа на законодателни разпоредби.

Член 14

1. Без да се засяга правото им да налагат наказателноправни санкции, държавите-членки следят, в съответствие с тяхното вътрешно право, да бъде възможно взимането на подходящи административни мерки или прилагането на административни санкции по отношение на лицата, отговорни за нарушаването на разпоредбите, приети въз основа на настоящата директива. Държавите-членки правят необходимото тези мерки да бъдат ефикасни, съразмерни на нарушението и възпиращи.

2. Комисията изработва за сведение, при спазване на процедурата, предвидена в член 17, параграф 2, списък с административните мерки и санкции, посочени в параграф 1.

3. Държавите-членки определят санкциите, които се прилагат в случай на отказ за сътрудничество в рамките на разследване от категорията на предвидените в член 12.

4. Държавите-членки предвиждат, че съответният компетентен орган може да прави публично достояние мерките и санкциите, които ще бъдат прилагани при неспазване на разпоредбите, приети в изпълнение на настоящата директива, с изключение на случаите, в които тяхното публикуване би застрашило сериозно финансовите пазари или би причинило неоправдано голяма вреда на заинтересуваните страни.

Член 15

Държавите-членки следят решенията, взети от компетентния орган, да подлежат на съдебно обжалване.

▼B

Член 16

1. Компетентните органи си сътрудничат винаги, когато това е необходимо за изпълнение на тяхната мисия, като използват правомощията, които са им предоставени или от настоящата директива, или от вътрешното право. Всеки компетентен орган оказва съдействие на компетентните органи на другите държави-членки. По-конкретно, те обменят сведения и си оказват съдействие в рамките на разследванията.

2. Компетентните органи съобщават незабавно при поискване всяка информация, поискана за нуждите, посочени в параграф 1. Когато това е необходимо, компетентният орган, който получава това искане, взима незабавно необходимите мерки, за да събере исканата информация. Ако не е в състояние да предостави веднага исканата информация, той трябва да съобщи причините за това на компетентния орган, който е направил искането. Така предадената информация попада в обхвата на задължението за професионална тайна в тежест на заетите лица или лицата, които са били заети при компетентните органи, които получават тези сведения.

Компетентните органи могат да откажат да уважат искане за информация, когато:

— предаването на съответната информация може да засегне суверенитета, сигурността или обществения ред в държавата-членка, от която е поискана,

— вече има започнало съдебно производство за същите факти и по отношение на същите лица пред органите на тази държава-членка, или

— когато тези лица вече са били окончателно осъдени в тази държава-членка за същите факти.

В такъв случай те уведомяват съответно компетентния орган, който е направил искането, като му предоставят възможно най-подробни сведения за съответното производство или съдебен акт.

При спазване на разпоредбата на член 226 от Договора компетентен орган, чието искане за информация е оставено без последствия в разумен срок или е отхвърлено, може да доведе този пропуск до знанието на европейския комитет на регулаторите на пазара на ценни книжа, който разглежда въпроса с оглед постигането на бързо и ефикасно решение.

Независимо от задълженията, които имат в рамките на съдебните наказателноправни процедури, компетентните органи, които получават информации въз основа на параграф 1, могат да ги използват единствено за изпълнението на техните функции, така както са определени в настоящата директива и в рамките на административни или съдебни процедури, конкретно свързани с това изпълнение. Независимо от това, ако компетентният орган, предаващ информацията, се съгласи, органът, получил информацията, може да я използва за други цели или да я предаде на компетентните органи на други държави.

3. Когато компетентният орган е убеден, че действия, нарушаващи разпоредбите на настоящата директива са или са били извършвани на територията на друга държава-членка или че действия, които засягат финансови инструменти, допуснати за търгуване на регулиран пазар, разположен в друга държава-членка, той уведомява компетентния орган на тази друга държава-членка по възможно най-подробен начин. Компетентният орган на тази друга държава-членка взема подходящи мерки. Той съобщава на компетентния орган, който го е уведомил, резултатите от своята намеса и, доколкото е възможно, го уведомява за основните етапи на неговите действия. Настоящият параграф не засяга правомощията на компетентния орган, който е предал

▼B

информацията. Компетентните органи на различните държави-членки, компетентни по силата на член 10, се допитват взаимно за действията, които се предвижда да бъдат предприети в тяхното действие.

4. Компетентният орган на държава-членка може да поиска провеждането на разследване от компетентния орган на друга държава – членка на територията на последната.

Той може също да поиска да бъде разрешено на някои представители на неговия персонал да придружат тези на компетентния орган на тази друга държава-членка по време на разследването.

Независимо от това разследването е изцяло под контрола на държавата-членка, на чиято територия се осъществява.

Компетентните органи могат да откажат да извършат разследване въз основа на искане, направено въз основа на първа алинея, или да не разрешат на представителите на персонала на компетентния орган на друга държава-членка да придружи представителите на неговия собствен персонал въз основа на искане, направено в съответствие с втора алинея, когато това разследване може да засегне суверенитета, сигурността или обществения ред на замолената държава или когато има започнало съдебно производство за същите факти и срещу същите лица пред органите на тази държава, или когато тези лица вече са окончателно осъдени за същите факти в тази държава. В този случай, те съобщават това на компетентния орган, направил искането, като предоставят възможно най-подробна информация за съответната процедура или съдебен акт.

Независимо от разпоредбата на член 226 от Договора, компетентен орган, чието искане, целящо започване на разследване или да бъде разрешено на неговите агенти да придружат тези на компетентния орган на другата държава-членка, не бъде разгледано в разумен срок или бъде отхвърлено, може да доведе този пропуск до знанието на европейския комитет на регулаторите на пазарите на ценни книжа, който ще разгледа този въпрос с оглед постигане на бързо и ефективно разрешение.

▼M1

5. В съответствие с процедурата по регулиране, посочена в член 17, параграф 2, Комисията приема мерки за изпълнение относно работните процедури за обмен на информация и за презграничните проверки, посочени в настоящия член.

▼B

Член 17

1. Комисията се подпомага от Европейския комитет по ценните книжа, създаден с Решение 2001/528/ЕО (по-долу наричан „комитет“).

2. В случай, че се прави позоваване на настоящия параграф, прилагат се членове 5 и 7 на Решение 1999/468/ЕО при спазване на разпоредбите на член 8 от него, при условие че изпълнителните мерки, приети при спазване на тази процедура, не изменят основните разпоредби на настоящата директива.

Периодът, предвиден в член 5, параграф 6 на Решение 1999/468/ЕО, е три месеца.

▼M1

2а. При позоваване на настоящия параграф се прилагат член 5а, параграфи 1—4 и член 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се взема предвид член 8 от него.

3. До 31 декември 2010 г. и най-малко на всеки три години след това Комисията преразглежда разпоредбите, отнасящи се до изпълнителните ѝ правомощия, и представя доклад на Европейския

▼M1

парламент и на Съвета относно действието на тези правомощия. Докладът разглежда, по-специално, необходимостта Комисията да предлага изменения към настоящата директива с оглед гарантиране на подходящия обхват на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията. Заключението относно необходимостта от изменение се придружава от подробно изложение на основанията. Ако е необходимо, докладът се придружава от законодателно предложение за изменение на разпоредбите, предоставящи изпълнителни правомощия на Комисията.

▼B

Член 18

Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до 12 октомври 2004 г. Те информират незабавно Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

Член 19

Член 11 не изключва възможността за държава-членка да направи специфични правни и административни промени за европейските отвъдморски територии, чиито външни отношения тя осъществява.

Член 20

Директива 89/592/ЕИО, както и член 68, параграф 1 и член 81, параграф 1 на Директива 2001/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 май 2001 г. относно допускане на ценни книжа до официална регистрация на фондова борса и относно информацията, която подлежи на публикуване ([1]), се отменят, считано от влизане в сила на настоящата директива.

Член 21

Настоящата директива влиза в сила в деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 22

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

([1]) ОВ L 184, 6.7.2001 г., стр. 1.